

tal, saaledes at den virkelige, den faktiskste Købesum blev gennemsnitlig 1,070 Kr. pr. Td. Hartkorn. Da Gennemsnitsprisen for Hartkornet i Femaaret 1845—49 havde været 1,500 Kr. pr. Td. Hartkorn og i de nærmeste Aar derefter steg, er der intet Spørgsmaal om, at de paagældende Købere i sin Tid have købt paa meget billige Vilkaar. Dertil kommer, og det er egentlig Hovedsagen, at man beregnede Købesummen som en Kapitalisering netop under Forudsætning af, at Rentefoden var 4 pCt. Havde man den Gang kunnet gaa ud fra, at der vilde komme et Tidspunkt, hvor Rentefoden blev lavere, vilde man have beregnet Købesummen i samme Grad højere. Naar man nu foreslaar at nedsætte denne Rente, er det i Virkeligheden en Nedsættelse af de beregnede Købesummer, og dertil er der vist ingen Anledning. Dertil kommer, at dersom Pengemarkedsforholdene virkelig ere, som det paastaas, saaledes at man uden Banfælighed kan faa saadanne Prioritetslaan til 3½ eller 3¼ pCt. Rente, saa staa det jo de paagældende frit for at afdrage Købesummen; det bestemtes udtrykkelig, at det staa dem frit for ved hver Termin at afdrage af Købesummen, hvad de ville, kun ikke mindre end 100 Kr. ad Gangen. De kunne altsaa, hvis de finde de nuværende Renteforhold for byrdefulde, udbetale Røstøbsummen ved at optage billigere Laan, hvis de kunne faa saadanne. Jeg kan altsaa ikke se, at der er noget som helst, som taler for at gaa til den Rentenedsættelse, Flertallet her har foreslaaet i Vædringsforslag Nr. 2, og jeg vil derfor meget fraraade at stemme derved.

Finansministeren (Lüttichau): Jeg skal saa meget som muligt bestræbe mig for at være lige saa kort som den ærede Ordfører. Med Hensyn til det Vædringsforslag, der først er bragt under Omtale, nemlig Rentenedsættelse af forskellige Renteudløser for Ejendomme, der svare Rente til Staten, skal jeg udtale, at hvad særlig angaar det af det ærede Medlem for Stænderborg Amts 2den Valgkreds (S. Sørensen) i Omtale bragte Punkt, nemlig Nedsættelse af Rente for de saakaldte kongelige Penge eller halve Købesummer, da finder jeg, at der her er overmaade lidt Anledning til at imødekomme et saadant Ønske. Det forholder sig nemlig saaledes med Røstøbsummens Salg og med Hensyn til de Røstøbsummer, der endnu henstaa uafbetalte, at disse findes spredte over hele Landet paa ganske vilkaarlige Hænder, saa at man ikke paa nogen Maade kan sige, at det er en særlig trængende Klasse af Debitorer, man herved vilde imødekomme.

Det vil endog saa findes, at der er en stor Del Herregaarde, som endnu skyldte Røstøbsummen for det fra Røstørgodset solgte Gods. Jeg skal saaledes nævne en enkelt Ejendom, som er beliggende mellem Sorø og Slagelse, for hvilken Røstøbsummen oprindelig var nogle og halvtredstindstyve Tusinde Kroner, men hvoraf der endnu henstaa tredive Tusinde og nogle Hundrede Kroner. Her vilde jo ganske vist Debitor kunne mærke en Rentenedsættelse, idet den her vilde beløbe sig til over 150 Kr., men Spørgsmaalet er dog, om det er den Slags Debitorer, man her ønsker at komme til Hjælp. I de almindeligste over hele Vnien gældende Tilfælde er det overordentlig smaa Røstøbsummer, der staa i Ejendommene. I Henhold til Rentekammercirculære af 20de Maj 1826 er der en Forpligtelse til at indbetale ved Udstyninger de Dele af Røstøbsummer, der overstige fulde Hundrede Kroner — altsaa naar der ikke tilfalder en Parcel mindst 100 Kr. af disse kongelige Penge, skulde de helt udbetales — er det en given Sag, at det er overordentlig smaa Beløb, som det her drejer sig om. Det vil ofte vise sig, at de Penge, som gennem Vædringsforslaget vilde kunne spares for enkelte Debitorer, vilde beløbe sig til et halvt Hundrede Øre for hver Termin. Jeg skal for øvrigt her bemærke, at det er en Regel, at Rente kun udbetales i den ene Termin. Naar jeg har udtalt i Finansudvalget, at disse Røstøbsummer nærme sig til meget mere at være en Realbyrde end en virkelig Prioritet, saa beror det paa den Omstændighed, jeg allerede har omtalt, at det er paalagt at gøre bestemte Afbetalinger ved Gjerfæstelse samt at indbetale Renterne paa Amtstuen sammen med de kongelige Skatter. Jeg skal imidlertid lade det staa hen, om man af denne Grund kan kalde det en Realbyrde, eller om man vil fastholde, at det i Grunden er det samme som Prioriteteterne, der ere fremkomne ved Salget af Statens Jæstegods, men det forekommer mig rigtignok overordentlig utilraadeligt at gaa til en Rentenedsættelse her, da der jo her, ligesom paa de øvrige Ejendomme, der er Tale om, er den mest udstrakte Afgang til at indfri Prioriteteterne, naar Debitor ikke er tilfreds med Forholdet, som det er. Da det derhos er overordentlig smaa Røstøbsummer, det drejer sig om, og da disse ere spredte, som jeg før sagde, paa saa mange forskellige Hænder, at man ikke kan se, at der foreligger en Træng, som giver nogen som helst Afgang til at gøre Krav paa Rentenedsættelse, vil jeg ogsaa finde det urigtigt at give disse Debitorer Afgang til gennem Erlægningen af en aarlig Annuitet — thi saaledes maa